

Ο Δ Η Γ Ι Ε Σ Χ Ρ Η Σ Η Σ

1. ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

α) Ο κάδος «COMPOSTER» να τοποθετείται, εάν είναι δυνατόν, σε μέρος που έχει ήλιο και μόνο πάνω από χώμα, όχι σε μπετόν, ασφαλτό ή πέτρα.

β) Το χώμα πριν την αρχική τοποθέτηση, πρέπει να σκαφτεί λίγο με τσάπα ώστε όλοι οι απαραίτητοι οργανισμοί να έχουν την δυνατότητα να μπούνε στον κάδο με το «ΚΟΜΠΟΣΤ».

γ) Η βάση του «COMPOSTER» να τοποθετείται κατ' ευθείαν πάνω στο σκαμμένο χώμα.

δ) Ο κύλινδρος του «COMPOSTER» πρέπει να τοποθετηθεί στην βάση στο κάτω μέρος του κυλίνδρου.

ε) Η πόρτα να τοποθετείται από επάνω συρταρωτά.

2. ΓΕΜΙΣΜΑ ΤΟΥ «COMPOSTER»

Το πρώτο γέμισμα (ξεκίνημα) του κάδου, καλό είναι να γίνει όταν ο καιρός είναι ακόμη ζεστός. Όταν κάνει κρύο δεν υπάρχουν οι πολύτιμοι γεωσκώληκες και οι άλλοι απαραίτητοι οργανισμοί, για να μπούνε μέσα στο «ΚΟΜΠΟΣΤ», και τα σκουπίδια δεν μπορούν να ανακυκλωθούν, αλλά γίνονται κομμάτια-κομμάτια και σαπίζουν. (Το χειμώνα υπάρχει δυνατότητα προμήθειας ζωντανού «ΚΟΜΠΟΣΤ» που εμπεριέχει όλους του απαραίτητους οργανισμούς)

α) Για το πρώτο γέμισμα πάρτε 2-3 κουβάδες κανονικό χώμα για φυτά και βάλτε στον κάδο ώστε να μπούνε αμέσως οι χρήσιμοι οργανισμοί και να αρχίσουν να πολλαπλασιάζονται (χρησιμοποιήστε ζωντανό «ΚΟΜΠΟΣΤ» για να ξεκινήσει αμέσως η διαδικασία κομποστοποίησης ή όταν κάνει κρύο)

β) Μετά γεμίστε τον κάδο με όλα τα ζωντανά/οργανικά απορρίμματα της κουζίνας, του σπιτιού και του κήπου. Μη γεμίζετε τον κάδο με την πρώτη φορά αλλά να τα βάλετε τα σκουπίδια λίγα-λίγα κάθε μέρα μαζί με φύλλα δένδρων, κλαδιά και χορτάρι. ΟΧΙ πολλά αμέσως.

γ) Από τι μπορείτε να κάνετε «ΚΟΜΠΟΣΤ»

Γενικά με όλες τις ζωντανές ύλες και οργανικά σκουπίδια μπορεί να κάνει κανείς «ΚΟΜΠΟΣΤ» αλλά πρέπει να ξέρετε ότι:

- ⇒ μερικά πράγματα ανακυκλώνονται δύσκολα (π.χ. ξερή φλούδα από ξηρούς καρπούς, φλούδια από αυγό, κόκαλα, χοντρά κοτσάνια από λάχανο και σκληρά ξύλα)
- ⇒ οι ωφέλιμοι οργανισμοί αποφεύγουν τα σκουπίδια με χημικά (π.χ. ραντισμένα λεμόνια/πορτοκάλια κλπ)
- ⇒ χοντρά κομμάτια δεν έχουν καλό αερισμό και διασπώνται αργότερα.

Άλλες υποδείξεις:

- ⇒ τα βακτηρίδια δεν μπορούν να «δουλέψουν» εάν το μέρος είναι στεγνό, γι'αυτό το «ΚΟΜΠΟΣΤ» πρέπει πάντα να είναι υγρό, αλλά ΟΧΙ βρεγμένο γιατί το πολύ νερό εμποδίζει τον αερισμό. Μπορείτε να ρυθμίζετε την υγρασία και τον αερισμό με το καπάκι. Εάν βάζετε υπολείμματα από φαγητά στο «COMPOSTER» τότε η υγρασία είναι συνήθως σωστή, και μόνο το καλοκαίρι μπορεί να χρειαστεί λίγο νερό.
- ⇒ μπορείτε να βάζετε βρεγμένα υλικά πάνω σε στεγνά και χοντρά υλικά πάνω σε λεπτά. Το κάθε στρώμα να είναι περίπου 5-15 εκ.
- ⇒ μεγάλα κλαδιά από δένδρα ή θάμνους να τα κόβετε σε μικρότερα κομμάτια.
- ⇒ είναι πάντα καλύτερα να γίνεται ανάμειξη των υλικών, και εάν χρειάζεται να προσθέτετε και χώμα για λουλούδια.
- ⇒ να αποφεύγετε ότι έχει χημικά πάνω του - γιατί σκοτώνουν τους γαιοσκώληκες και τα ζώφια και κάνουν κακό στην ανακύκλωση.
- ⇒ το χαρτόνι και τις εφημερίδες να τα βάζετε πρώτα στο νερό. Χρωματιστό χαρτί και περιοδικά ΔΕΝ κάνει να μπουν στον κάδο.

δ) Αερισμός & Οξυγόνο

Είναι πολύ σημαντικό να μπορεί να μπαίνει οξυγόνο από τα ανοίγματα του πάτου, διότι μόνον έτσι δεν θα σαπίζει τίποτα και δεν θα υπάρχει καμία μυρωδιά.

Γι'αυτό πρέπει:

1. τα απορρίμματα να μην είναι πολύ μικρά/ψιλά και κολλημένα σαν μία μάζα. Μικρά φύλλα από λάχανο και κοτσάνι από λουλούδια, ή ακόμα λίγα μικρά κλαδάκια μαζεμένα στον περίπατο σας βοηθάνε να αποφύγετε το πρόβλημα και βοηθούν στην κομποστοποίηση.
2. να αφήνετε το γρασίδι και τα χόρτα να στεγνώσουν λίγο πριν τα βάλετε στον κάδο.

3. τα υγρά υπολείμματα/αποφάγια να τα βάζετε μέσα σε χαρτί ή εφημερίδα.
4. η επιφάνεια του «ΚΟΜΠΟΣΤ» να μην είναι επίπεδη αλλά να κάνει ένα μικρό βουναλάκι προς την μέση.
5. το «ΚΟΜΠΟΣΤ» κατά διαστήματα να το ανοίγετε λίγο με ένα φτυάρι ή κάντε του τρύπες - Είναι σημαντικό για τον αερισμό.

ε) «ΚΟΜΠΟΣΤ» το χειμώνα

Το χειμώνα η οργανική ανακύκλωση γίνεται πιο δύσκολα. Για να την βοηθήσετε προσθέστε χόρτα και φύλλα και φροντίστε να υπάρχουν πολλά φρέσκα σκουπίδια ώστε ο κάδος να είναι αρκετά γεμάτος για να μπορούν οι οργανισμοί να επιβιώνουν καλά.

στ) Μύγες

Όταν υπάρχουν πολλά αποφάγια στο «ΚΟΜΠΟΣΤ» μπορεί να υπάρξουν και μύγες - για να ΜΗΝ υπάρξουν μύγες προσθέστε πάνω από τα αποφάγια λίγο χώμα για λουλούδια ή σκόνη από πέτρες/μάρμαρο.

3. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ ΤΟΥ <<ΚΟΜΠΟΣΤ>>

α) Μικρές ποσότητες:

Ανοίξτε την εμπρόσθια - πλαϊνή πόρτα και βγάλτε το «ΚΟΜΠΟΣΤ» με μια πηρούνα ή τσάπα.

β) Μεγάλες ποσότητες:

1. Ανοίξτε το καπάκι
2. τραβήξτε την πλαϊνή πόρτα επάνω
3. βάλτε το πόδι σας από το άνοιγμα της πόρτας πάνω στον πάτο
4. κρατήστε τον κύλινδρο με τα δυο σας χέρια από το άνοιγμα του αερισμού και τραβήξτε απότομα ώστε να ξεκολλήσει ο κύλινδρος από τον πάτο
5. βγάλτε τον κύλινδρο εντελώς
6. βγάλτε με μια πηρούνα το «ΚΟΜΠΟΣΤ» που δεν είναι έτοιμο και αφήστε το δίπλα από τον κάδο
7. πάρτε όλο το έτοιμο «ΚΟΜΠΟΣΤ»
8. φροντίστε να μην εμποδίζει τίποτα από κάτω τον αερισμό του πάτου και καθαρίστε και το αυλάκι μέσα στο οποίο θυλακώνει ο κύλινδρος
9. να γίνει πάλι συναρμολόγηση όπως εξηγήσαμε στην αρχή
10. ξαναβάλτε το «ΚΟΜΠΟΣΤ» που δεν είναι έτοιμο μέσα στον κάδο χωρίς να το πιέσετε και συνεχίστε πάλι με το καθημερινό σας σκουπίδι.

4. ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ

Ποια σκουπίδια από την κουζίνα, το σπίτι/νοικοκυριό και τον κήπο είναι και σε ποιο βαθμό κατάλληλα (για ανακύκλωση και καλή ποιότητα «ΚΟΜΠΟΣΤ»):

ΚΟΥΖΙΝΑ		
ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΟΧΙ ΚΑΛΑ
ΦΡΟΥΤΑ ΚΑΙ ΦΛΟΥΔΙΑ Π.Χ. ΜΠΑΝΑΝΟΦΛΟΥΔΕΣ	ΛΙΓΕΣ ΦΛΟΥΔΕΣ ΑΠΟ ΛΕΜΟΝΙΑ, ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΚΤΛ	ΦΛΟΥΔΙΑ ΑΠΟ ΚΑΡΥΔΙΑ, ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΑ ΚΤΛ
ΑΠΟΦΑΓΙΑ Π.Χ. ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ	ΜΙΚΡΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΨΑΡΙ, ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ (ΤΡΑΒΑΝΕ ΣΚΥΛΙΑ, ΓΑΤΕΣ, ΠΟΝΤΙΚΙΑ ΚΤΛ ΓΙΑΥΤΟ ΠΑΝΤΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΚΕΠΑΣΜΕΝΑ	ΚΟΚΑΛΑ, ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΣΟΤΗΤΕΣ ΑΠΟ ΚΡΕΑΣ, ΑΛΛΑΝΤΙΚΑ ΚΤΛ
ΧΑΛΑΣΜΕΝΑ ΦΑΓΗΤΑ ΤΣΑΪ ΚΑΙ ΚΑΦΕΣ ΦΙΛΤΡΟΥ ΜΕ ΤΟ ΦΙΛΤΡΟ, ΣΠΑΣΜΕΝΑ ΦΛΟΥΔΙΑ ΑΥΓΩΝ	ΣΚΛΗΡΕΣ ΦΛΟΥΔΕΣ ΑΠΟ ΤΥΡΙ	ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΕΣ ΑΠΟ ΧΥΜΟΥΣ (ΑΜΙΤΑ ΚΤΛ)

ΣΠΙΤΙ/ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ		
ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΟΧΙ ΚΑΛΑ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ, ΧΑΡΤΟΝΙ		ΧΡΩΜΑΤΙΣΤΑ & ΓΥΑΛΙΣΤΕΡΑ ΧΑΡΤΙΑ, ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΓΛΑΣΤΡΕΣ, ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ, ΠΑΛΙΟ ΧΩΜΑ	ΓΛΑΣΤΡΕΣ ΠΟΥ ΜΙΣΟΠΕΘΑΙΝΟΥΝ	
ΚΗΠΟΣ		
ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ	ΜΕΤΡΙΑ	ΟΧΙ ΚΑΛΑ
ΦΥΛΛΩΣΙΑ, ΦΥΛΛΑ	ΦΥΛΛΑ ΑΠΟ ΚΑΣΤΑΝΙΑ, ΛΕΥΚΗ, ΚΑΡΥΔΙΑ ΣΗΜΥΔΙΑ, ΑΚΑΚΙΑ	ΦΥΛΛΑ ΑΠΟ ΒΕΛΑΝΙΔΙΑ
ΧΟΡΤΑΡΙ (ΨΙΛΟ)	ΧΟΝΤΡΟ ΧΟΡΤΑΡΙ, ΞΕΡΑ ΧΟΡΤΑ, ΑΧΥΡΟ	
ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΛΑΧΑΝΙΚΑ	ΚΟΤΣΑΝΙ ΑΠΟ ΛΑΧΑΝΟ	
ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ, ΧΩΜΑ ΑΠΟ ΓΛΑΣΤΡΕΣ, ΧΩΜΑ	ΑΡΡΩΣΤΑ ΦΥΤΑ	
ΖΙΖΑΝΙΑ ΧΩΡΙΣ ΣΠΟΡΟΥΣ	ΖΙΖΑΝΙΑ ΜΕ ΣΠΟΡΟΥΣ	